

Förstå och använda tal - elevintervju vid skolstarten

Till läraren

Elevintervju vid skolstarten är en individuell intervju avsedd för kartläggning av elevers taluppfattning i förskoleklassen. Det är det första av 10 test från skolstart upp till årskurs 8 - 9 som ingår i handboken *Förstå och använda tal* (McIntosh, 2008). Syftet med intervjun är att eleven ska få möjlighet att visa och förklara och att läraren ska upptäcka hur eleven tänker och vilka strategier eleven använder för att lösa en specifik uppgift.

Den ursprungliga elevintervjun har kompletterats och innehåller nu 20 uppgifter. Till varje uppgift finns en kort kommentar om vad uppgiften avser att mäta. Det finns också riktlinjer för analys av elevens kunskande. Intervjun tar ca 20-30 minuter att genomföra och avsikten är att den ska ge en kompletterande bild av elevens kunskande inom området tal och räkning. Ett syfte är att hitta elever som är i behov av lärarens särskilda uppmärksamhet och för en positiv vidareutveckling av taluppfattning.

Intervjun kan med fördel genomföras på hösten i förskoleklassen som grund för planering av undervisningen kring tal och räkning. Om intervjun genomförs igen tidigt på vårterminen, framför allt med elever som läraren är osäker på hur de har svarat på undervisningen, finns det utrymme för att anpassa undervisningen till elevens behov. Resultaten av elevintervjuer är däremot inte avsett att användas som summativt prov för att ange kunskapsnivåer och t ex skillnader mellan olika skolor.

Några generella råd

Under intervjun ska läraren inte undervisa. Det centrala är elevens tänkande och vilka strategier eleven använder för att lösa uppgifterna. Syftet med intervjun är att få underlag för vad som ska göras efter intervjun. Hjälプ inte eleven att komma fram till en korrekt lösning, en lämplig strategi eller tankeform. Detta kan inkräkta på elevens egna tankeprocesser och försämra möjligheterna att förstå elevens tänkande.

Under intervjun ska läraren hålla sig neutral och varken ge positiv eller negativ respons. De flesta elever vill tillfredsställa sin lärare och de är skickliga på att tolka lärarens reaktioner - är svaret det som läraren önskat? Under intervjun ska lärarens agera som en forskare: varje svar betraktas inte, i första hand, som rätt eller fel, bra eller dåligt, utan som intressant och informativt. De "felaktiga" svaren hjälper till att fånga elevens uppfattningar och är därför till lika stor hjälp som ett "korrekt" svar, i själva verket till större hjälp. Visa inga reaktioner på elevernas svar, dölj glädje vid korrekta svar för att det inte på ett motsvarande sätt ska leda till besvikelse vid felaktiga svar.

Avsikten med sammanställningen (kopieringsunderlag 5) av elevernas resultat är att få en översiktlig bild av huvudsakliga styrkor och svagheter på grupp- och individnivå. En uppgift betraktas som korrekt om alla deluppgifter är korrekt lösta.

För att få veta något om elevers uppfattningar och hur de tänker krävs analys av enskilda elevers resultat som också kombineras med annan information som läraren samlar på sig om elevens attityd och självförtroende, engagemang och delaktighet i undervisningen, och av hur eleven tar sig an och svarar på muntliga uppgifter.

Förberedelse

Ha elevintervjun och allt nödvändigt material (se nedan) till hands och anteckna under intervjun vad eleven säger och gör. Se till att eleven har det bra under intervjun och inte distraheras av omgivningen (t ex fönster mot en lekplats).

Material

- Elevintervju vid skolstarten, lärarversion
- Elevblad till uppgift 9 och 10 (ett papper för eleven att skriva på)
- Bilder med föremål (kopieringsunderlag 1)
- Antalskort med tärningsprickar 1-6 (kopieringsunderlag 2)
- Sifferkort för talen 1-15 (kopieringsunderlag 3)
- Bilder med stjärnor (kopieringsunderlag 4)
- Tjugo lika stora föremål t ex klossar eller knappar. I instruktioner och uppgifter används ordet ”föremål”, men du kan naturligtvis använda t ex knappar eller klossar.

TIPS! Förbered och spara en intervjulåda med materialet.

Genomförande

Underlaget för att genomföra intervjun finns i två versioner. Det ena, Elevintervju_alltielt, består av 7 sidor och där finns allt samlat, både frågor, instruktioner och plats för anteckningar. Väljer du att arbeta med det behövs ett underlag/elev.

- I vänsterspalten anges högst upp vilken aspekt av taluppfattning som uppgiften avser att mäta
- Instruktioner till läraren anges därefter för varje uppgift.
- I högerspalten anges vad läraren bör uppmärksamma och skriftligt notera för att få underlag för att analysera elevens kunskande.

Den andra versionen består av två separata dokument, A_elevintervju och B_elevsvar:

A: Uppgifterna och alla instruktioner om hur dessa ska ges. Det kan användas i alla intervjuer.

B: Ett underlag för noteringar med uppgifter om vad uppgiften avser och hur den ska bedömas. Ett sådant underlag behövs för varje elev.

Underlagen är för närvarande inte skrivbara pdfer.

Genomförande av intervjun underlättas av att du som lärare har läst igenom samtliga uppgifter, vad uppgifterna avser att mäta och vad du bör notera, särskilt i elevens svar och sätt att lösa varje uppgift.

- Läs uppgiften för eleven.
- För in elevens svar på varje uppgift och skriv in dina noteringar innan du går vidare till nästa uppgift.
- För in resultaten i *Sammanställning av resultat* (kopieringsunderlag 5 .